

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Nr LEX.R.4131.41.2011.MN

z dnia 20 września 2011 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz.1759, z 2005r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz.974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111, z 2009r. Nr 223, poz. 1458, Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675, z 2011r. Nr 40, poz. 230 oraz z 2011r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777) stwierdzam nieważność: § 3 ust. 6 uchwały Rady Miasta i Gminy Białobrzegi nr X/65/2011 z dnia 25 sierpnia 2011r. w sprawie opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina Białobrzegi.

Uzasadnienie

Rada Miasta i Gminy Białobrzegi dnia 25 sierpnia 2011r. podjęła uchwałę w sprawie opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina Białobrzegi.

Jako podstawę prawną uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

W § 3 ust. 6 uchwały zapisano, iż w przypadku nieobecności dziecka w przedszkolu opłaty o których mowa w ust. 2 nie są naliczane za dni nieobecności, począwszy od dnia następującego po dniu zgłoszenia nieobecności.

Z powyższego zapisu wynika, że opłata nie jest naliczana pod warunkiem zgłoszenia nieobecności dziecka w przedszkolu i tylko za dni po zgłoszeniu nieobecności, począwszy od dnia następującego po dniu zgłoszenia.

Wskazany wyżej zapis § 3 ust. 6 uchwały, w zakresie ustalającym warunki nienaliczania opłaty w przypadku nieobecności dziecka w przedszkolu, a więc ustalenia, że nienaliczanie opłaty następuje jedynie po zawiadomieniu o nieobecności dziecka, pozostaje w rażącej sprzeczności z powołanym w podstawie prawnej art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty. Opłaty przewidziane uchwałą ustalone za świadczenie usług ponad minimum programowe winny mieć charakter ekwiwalentny, gdyż, jak stwierdza to uchwała Rady Miasta i Gminy w Białobrzegach w § 4 uchwały, opłaty mają charakter cywilnoprawny, a warunki ich uiszczania określa stosowna umowa zawierana pomiędzy przedszkolem i rodzicem. Nie mieści się natomiast w przyjętej w prawie cywilnym zasadzie ekwiwalentności świadczeń ustalenie obowiązku uiszczania opłat w przypadku nieobecności dziecka w przedszkolu. Nie jest też dopuszczalne wprowadzanie opłat za samą gotowość świadczenia usługi, to jest w przypadku gdy dziecko w zajęciach nie brało udziału, a rodzice nie powiadomili o jego nieobecności.

W kwestii tej wypowiedziały się wielokrotnie sądy administracyjne.

I tak w wyroku z dnia 1 września 2010r. WSA w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie II SA/Go 575/10 przyjął co następuje:

„Opłaty za pobyt dzieci w przedszkolu mogą być pobierane jedynie w sytuacji, gdy są realizowane poza podstawą programową oraz wyłącznie wtedy, jeżeli dziecko faktycznie z danego świadczenia skorzystało.”

Ponadto Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim w wyroku z dnia 23 września 2010r. w sprawie II SA/Go 573/10 stwierdził:

„Nieprzewidywanie przez uchwałę rady gminy podjętą na podstawie art. 14 ust. 5 u.s.o. możliwości zwrotu opłaty za świadczenia ponadprogramowe w wypadku nieobecności dziecka w przedszkolu oznacza, iż naruszona jest zasada ekwiwalentności, gdyż opłata ponoszona jest przez rodziców (opiekunów) dziecka za samą gotowość do spełnienia świadczenia.”.

Podobnie stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 7 maja 2008r. w sprawie III SA/Wr 149/08:

„W zakresie kompetencyjnym wynikającym wprost z art. 14 ust. 5 u.s.o. nie mieści się prawo do decydowania kiedy opłaty za świadczenia przekraczające podstawy programowe nie podlegają zwrotowi w przypadku nieobecności dziecka w przedszkolu. Rodzice są bowiem zobowiązani do ponoszenia opłaty za te świadczenia, z których korzystają ich dzieci, a kryterium różnicowania, czy opłata jest pobierana, czy nie, powinien być fakt skorzystania lub nie skorzystania przez dziecko ze świadczeń.”

Jak wynika z powyższego opłata jest należna jedynie w przypadku jej faktycznego świadczenia, a więc tylko wtedy, kiedy dziecko brało udział w zajęciach.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Rady Miasta i Gminy Białobrzegi we wskazanym zakresie jest konieczne i uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Radzie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty doręczenia.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały z mocy prawa, z dniem jego doręczenia.

Wojewoda Mazowiecki:
w/z
Dariusz Piątek
Wicewojewoda Mazowiecki